

Dosarul nr. 2r-601/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. : V. Holban)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. : L. Bulgac, A. Panov, V. Cotorobai)

DECIZIE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Croitor Nicolai Vladimir și Croitor Nicolai Nicolai reprezentați de avocatul Mancevschi Oleg,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Sitaru Veronica și Mîrzac Gheorghe împotriva lui Croitor Nicolai Vladimir și Croitor Nicolai Nicolai cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea bunului și cererea reconvențională depusă de Croitor Nicolai Vladimir și Croitor Nicolai Nicolai împotriva Direcției Generale Economie, Reforme și Relații Patrimoniale a Primăriei mun. Chișinău, Croitor Svetlana, Croitor Anastasia, Gamurar Oleg, Sitaru Veronica și Mîrzac Gheorghe cu privire la declararea nulității actului juridic,

împotriva încheierii din 11 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a dat curs cererilor de apel și s-a obligat apelanții Croitor Nicolai Vladimir și Croitor Nicolai Nicolai, să achite taxa de stat,

împotriva încheierii din 5 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit apelul declarat de Croitor Nicolai Vladimir și Croitor Nicolai Nicolai, din motivul neînlăturării integrale a neajunsurilor,

c o n s t a t ă :

La 16 ianuarie 2015, Sitaru Veronica s-a adresat în instanța de judecată, cu cererea de chemare în judecată împotriva lui Croitor Nicolai Vladimir solicitând evacuarea pârâtului împreună cu membrii familiei din apartamentul nr.52 situat în mun. Chișinău, str. Zelinschi, 38/1, fără acordarea altui spațiu locativ.

În cadrul examinării cauzei în fond, Croitor Nicolai Vladimir și Croitor Nicolai Nicolai au depus cerere reconvențională împotriva Direcției Generale Economie, Reforme și Relații Patrimoniale a Primăriei mun. Chișinău, Croitor Svetlana, Croitor Anastasia, Gamurar Oleg, Sitaru Veronica și Mîrzac Gheorghe solicitând anularea hotărârii Comisiei municipale de privatizarea fondului de locuințe din 01 noiembrie 2013 privind privatizarea apartamentului nr.52 situat în mun. Chișinău, str. Zelinschi, 38/1 ;

anularea contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată nr. 9297 din 11 decembrie 2013 încheiat între Comisia municipală

de privatizare a fondului de locuințe și Croitor Svetlana și Croitor Anastasia privind privatizarea apartamentului nr.52 situat în mun. Chișinău, str. Zelinschi, 38/1;

declararea nulității contractului de donație nr.308 din 21 ianuarie 2014 încheiat între Croitor Svetlana și Gamurar Oleg prin care a fost transmis cu titlu gratuit ½ cotă-parte din apartamentul nr.52 situat în mun. Chișinău, str. Zelinschi, 38/1;

declararea nulității contractului de donație nr.6441 din 12 noiembrie 2014 încheiat între Croitor Anastasia și Gamurar Oleg și Sitaru Veronica prin care a fost transmis cu titlu gratuit apartamentul nr.52 situat în mun. Chișinău, str. Zelinschi, 38/1;

declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr.4247 din 4 mai 2016 încheiat între Sitaru Veronica și Mîrzac Gheorghe prin care a fost înstrăinat apartamentul nr.52 situat în mun. Chișinău, str. Zelinschi, 38/1, cu repunerea părților în poziția inițială.

Prin hotărârea din 01 aprilie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial cererea reconvențională depusă de Croitor Nicolai Vladimir și Croitor Nicolai Nicolai.

S-a constatat nulitatea contractului de donație nr.308 din 21 ianuarie 2014 încheiat între Croitor Svetlana și Gamurar Oleg prin care a fost transmis cu titlu gratuit ½ cotă-parte din apartamentul nr.52 situat în mun. Chișinău, str. Zelinschi, 38/1;

S-a constatat nulitatea contractului de donație nr.6441 din 12 noiembrie 2014 încheiat între Croitor Anastasia și Gamurar Oleg și Sitaru Veronica prin care a fost transmis cu titlu gratuit apartamentul nr.52 situat în mun. Chișinău, str. Zelinschi, 38/1;

S-a constatat nulitatea contractului de vânzare-cumpărare nr.4247 din 4 mai 2016 încheiat între Sitaru Veronica și Mîrzac Gheorghe prin care a fost înstrăinat apartamentul nr.52 situat în mun. Chișinău, str. Zelinschi, 38/1, cu repunerea părților în poziția inițială.

În rest, acțiunea reconvențională a fost respinsă, ca neîntemeiată.

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Sitaru Veronica, ca neîntemeiată.

Prin hotărârea suplimentară din 17 iunie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a încasat în mod solidar de la Croitor Svetlana și Gamurar Oleg în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 3659,28 lei.

S-a încasat în mod solidar de la Croitor Anastasia, Gamurar Oleg și Sitaru Veronica în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 7318,59 lei.

S-a încasat în mod solidar de la Sitaru Veronica și Mîrzac Gheorghe în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 7318,59 lei.

S-a încasat de la Mîrzac Gheorghe în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1833,15 lei.

La 10 aprilie 2019, Sitaru Svetlana și Mîrzac Gheorghe au declarat apel împotriva hotărârii din 01 aprilie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii și pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii inițiale și de respingere a acțiunii reconvenționale.

La 16 aprilie 2019, Croitor Nicolai Vladimir și Croitor Nicolai Nicolai au declarat apel împotriva hotărârii din 01 aprilie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii reconvenționale.

Prin încheierea din 11 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel declarate de Sitaru Veronica și Mîrzac Gheorghe și Croitor Nicolai Vladimir și Croitor Nicolai Nicolai.

S-a comunicat apelanților Sitaru Veronica și Mîrzac Gheorghe despre necesitatea prezentării cererilor de apel motivate și a dovezii achitării taxei de stat în mărime de 13797,35 lei, fiindu-i acordat un termen de 20 de zile din momentul recepționării încheierii.

S-a comunicat apelanților Croitor Nicolai Vladimir și Croitor Nicolai Nicolai, despre necesitatea prezentării cererilor de apel motivate și a dovezii achitării taxei de stat în mărime de 5563,94 lei, fiindu-i acordat un termen de 20 de zile din momentul recepționării încheierii.

S-a explicat apelanților că în cazul neînlăturării neajunsurilor, cererile de apel vor fi restituite.

Prin încheierea din 5 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Croitor Nicolai Vladimir și Croitor Nicolai Nicolai din motivul neînlăturării integrale în termenul indicat a neajunsurilor indicate în încheierea din 11 iulie 2019.

La 30 septembrie 2019, Croitor Nicolai Vladimir și Croitor Nicolai Nicolai reprezentați de avocatul Mancevschi Oleg au declarat recurs împotriva încheierii din 11 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a încheierii din 5 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierilor recurate și restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului.

În motivarea recursului a indicat că nu sunt de acord cu încheierile instanței de apel.

Prin soluția emisă a îngrădit apelanților accesul la justiție.

Instanța de apel incorect a stabilit apelațiilor Croitor Nicolai Vladimir și Croitor Nicolai Nicolai achitarea plății taxei de stat în mărime de 5563,94 lei.

Soluția instanței de apel nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 & 1 CEDO.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că ; încheierea de a nu da curs cererilor de apel a fost emisă la 11 iulie 2019, iar încheierea de restituire a cererilor de apel a fost emisă la 5 septembrie 2019.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cererile de recurs au fost declarate la 9 august 2019 și 30 septembrie 2019, respectiv în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

La 15 octombrie 2019 instanța de recurs a comunicat intimațiilor copia recursului, fiind recepționat de către Direcția Generală Economie, Reforme și Relații Patrimoniale a Primăriei mun. Chișinău, la 17 octombrie 2019, iar de către Sitaru Veronica la 18 octombrie 2019 (f. d. 102-103 Vol. II).

În conformitate cu art.426 alin. (2) și (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În corespundere cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită

recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Examinând recursul declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

Materialele dosarului atestă că la 16 aprilie 2019, Croitor Nicolai Vladimir și Croitor Nicolai Nicolai au declarat apel împotriva hotărârii din 01 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii reconvenționale.

Instanța de apel soluționând chestiunea punerii pe rol a apelului a constatat că cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și astfel a nu a dat curs cererii de apel și a comunicat apelanților Croitor Nicolai Vladimir și Croitor Nicolai Nicolai despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii achitării taxei de stat în mărime de 5563,94 lei, în termen de 20 de zile din momentul recepționării încheierii.

La 9 august 2019, Croitor Nicolai Vladimir și Croitor Nicolai Nicolai au depus apel motivat, anexând dovada plății taxei de stat în mărime de 112,50 lei.

Cu toate acestea, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 5 septembrie 2019, a restituit cererea de apel a apelanților din motiv că aceștia nu au achitat în termen taxa de stat în mărime de 5563,94 lei stabilită prin încheierea din 11 iulie 2019.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră soluția instanței de apel neîntemeiată, aplicând greșit sancțiunea prevăzută de articolul 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că art. 6 § 1 din Convenție îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Astfel, acest articol consfințește un „drept la o instanță“, în cadrul căruia dreptul de acces și anume dreptul de a sesiza instanța în materie civilă, nu constituie decât un singur aspect.

Analizând cerințele din cererea de apel a apelanților Croitor Nicolai Vladimir și Croitor Nicolai Nicolai, instanța de recurs reține că, instanța de apel greșit a impus acestora achitarea taxei de stat în mărime de 5563,94 lei, pentru examinarea cererii de apel.

Prin cererea de apel depusă Croitor Nicolai Vladimir și Croitor Nicolai Nicolai au solicitat anularea hotărârii din 01 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea respingerii acțiunii reconvenționale și admitere cerințelor privind anularea hotărârii Comisiei municipale de privatizarea fondului de locuințe din 01 noiembrie 2013 privind privatizarea apartamentului nr.52 situat în mun. Chișinău, str. Zelinschi, 38/1 și anularea contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată nr. 9297 din 11 decembrie 2013 încheiat între Comisia municipală de privatizare a fondului de locuințe și Croitor Svetlana și Croitor Anastasia privind privatizarea apartamentului nr.52 situat în mun. Chișinău, str. Zelinschi, 38/1.

În conformitate cu art. 83 alin. (2) din Codul de procedură civilă în acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Conform art. 3 pct. 1) lit. a) din Legea taxei de stat, nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial se achită taxa de stat de 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar numai puțin de 270 de lei și nu mai mult de 50 000 lei de la persoanele juridice. Litera j) din art. 3 al Legii taxei de stat, statuează că, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor judecătorești se achite 75% din taxa ce urmează a fi achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin urmare, instanța de apel greșit a calculat quantumul taxei de stat, apelanților Croitor Nicolai Vladimir și Croitor Nicolai Nicolai în quantum 5488,94 lei pentru examinarea cerinței patrimoniale, acesta urmând a fi calculată 75% din suma contestată (adică din suma de 351,33 ceea ce constituie prețul contractului care este obiectul examinării cererii de apel).

În acest context, instanța de recurs menționează că instanța de apel, nu a analizat cu exactitate solicitările indicate de apelanți în cererea de apel și astfel a impus spre plată apelantului taxa de stat în mărime de 5488,94.

Or, potrivit pct. 3 al contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată nr. 9297 din 11 decembrie 2013, prețul acestuia este de 351,33 lei.

Deci, soluția de instanței de apel în partea obligării apelanților Croitor Nicolai Vladimir și Croitor Nicolai Nicolai la achitarea taxei de stat în quantum 5488,94 lei pentru examinarea cerinței patrimoniale, iar ca urmare a neachitării taxei, restituire cererii de apel, este eronată.

Respectiv, la caz, este oportună casarea parțială a încheieri de a nu da curs cererilor de apel, în partea obligării apelanților Croitor Nicolai Vladimir și Croitor Nicolai Nicolai la achitarea taxei de stat în mărime de 5563,94 lei.

Astfel că, o greșeală de calcul a taxei de stat la depunerea cererii de apel, admisă de către instanța de apel, poate constitui o încălcare gravă a drepturilor apelantului.

Instanța de apel neîntemeiat a concluzionat că apelanții nu au întreprins toate măsurile necesare în termenul acordat de către instanță, restituind apelul din motiv că nu au fost lichidate neajunsurile indicate în termenul stabilit.

Or, potrivit ordinului de plată nr. 9L80-I600 apelanții au achitat taxa de stat în mărime de 112, 50 lei, taxă de stat necesară pentru examinarea cerinței patrimoniale.

Prin soluția emisă, instanța de apel nu a ținut cont de constatările jurisprudenței CtEDO, care menționează că atunci când există o „contestație privind drepturi și obligații cu caracter civil”, art. 6 § 1 garantează fiecărui justițiabil dreptul ca această contestație să fie prezentată în fața unei instanțe.

Dreptul de acces la instanță reprezintă un element important al accesului la justiție.

Art. 6. implică mai ales în sarcina instanței obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și al elementelor de probă ale părților, cel puțin pentru a le aprecia relevanța (Hotărârea Prez împotriva Franței, 2014, para. 80, Hotărârea Van der Hurk împotriva Olandei, 1994, para. 59).

În cauza Bellet vs Franța, Curtea a stabilit că dreptul de acces la un tribunal trebuie să fie corect și efectiv. Eficiența dreptului de acces impune ca persoana să beneficieze de posibilitatea clară și concretă de a contesta un act care constituie o ingerință în drepturile sale.

Colegiul constată, că instanța de apel a adoptat o soluție, care nu poate fi menținută de către instanța ierarhic superioară.

Având în vedere considerentele menționate, Colegiul reține că încheierile contestate sunt neîntemeiate fiind adoptate cu încălcarea normele de drept procesual, drept consecință urmează a fi casate, cu restituirea cauzei în instanța de apel la stadia punerii pe rol a apelului.

În conformitate cu art. 427 lit. b) art.428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Croitor Nicolai Vladimir și Croitor Nicolai Nicolai reprezentați de avocatul Mancevschi Oleg.

Se casează încheierea din 11 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în partea obligării apelanților Croitor Nicolai Vladimir și Croitor Nicolai Nicolai la achitarea taxei de stat în mărime de 5563,94 lei.

În rest încheierea se menține.

Se casează încheierea din 5 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit apelul depus de Croitor Nicolai Vladimir și Croitor Nicolai Nicolai.

Cauza civilă, se trimite la Curtea de Apel Chișinău spre rejudecare la stadia punerii pe rol a apelului.

Decizia nu se spune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Dumitru Mardari